

ת"פ (מרכז) 4503-02-23 - מדינת ישראל נ' ארבל מזרחי

ת"פ (מרכז) 4503-02-23 - מדינת ישראל נ' ארבל מזרחי ואח'מחוזי מרכז

ת"פ (מרכז) 4503-02-23

מדינת ישראל

נגד

1. ארבל מזרחי

ע"י ב"כ עו"ד ששי גז ועידן שני

2. עידן אידה צאובר

ע"י ב"כ עו"ד ליה פלוס

3. לי פוני

ע"י ב"כ עו"ד שחר חצרוני

4. אוראל בן חיים - נדונה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[06.01.2025]

כבוד השופטת מרב גרינברג

באמצעות עו"ד

גזר דין

גרסה מותרת לפרסום (נמחקו קטעים הפוגעים בפרטיות הנאשמות)

1. ארבע הנאשמות בתיק דנא הורשעו במסגרת הסדר דיוני בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירת ייבוא סם מסוכן

בצוותא לפי סעיף 13 וסעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין,

התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

2. כמפורט בעובדות האישום המתוקן, עובר לחודש ינואר 2023 פנה אחר שזהותו אינה ידועה לנאשמת 1 והציע לה

לייבא סמים לישראל. עובר ליום 12.1.23 סיכמה נאשמת 1 עם יתר הנאשמות לטוס יחד לברלין במטרה לייבא סמים

עבור תשלום. במסגרת התוכנית סוכם כי עבור ייבוא הסם תעביר נאשמת 1 לכל אחת מהן סך של 30,000 ₪,

וכ-3,000 ₪ נוספים עבור הוצאות כרטיסי טיסה ולינה, את הכספים קיבלה מידי האחר. ביום 8.1.23 נאשמת 1

הזמינה ושילמה עבורה ועבור האחרות כרטיסי טיסה לברלין, בהוראת האחר סוכם כי ביום 12.1.23 תטוסנה כלל

הנאשמות באותה טיסה לברלין, וביום 15.1.23 תחזרנה נאשמות 2 ו-4 בטיסה אחת ונאשמות 1 ו-3 בטיסה אחרת.

ביום 12.1.23 טסו הנאשמות יחדיו לברלין. ביום 14.1.23 קיבלו נאשמות 1 ו-4 לידיהן, מאדם שזהותו אינה ידועה את כלל הסמים, כשהם מוסלקים בין היתר בתוך שני מכשירי סוני פלייסטיישן, בקבוקי שמפו ואריזות מלח מים המלח. בהמשך אותו יום, לקראת הטיסה לישראל ויבוא הסמים, חילקו הנאשמות את הסמים ביניהן, בהתאם חלוקה הבאה: נאשמת 1 קיבלה לידיה 4440.16 גרם סם מסוג קוקאין, שהוסלקו ב-קופסאות ו-4 שקיות. נאשמת 2 קיבלה לידיה 729.78 גרם סם מסוג קטמין ו-2379.55 גרם סם קוקאין, שהוסלקו במכשירי סוני פלייסטיישן, בקבוק שמפו ושקיות. נאשמת 3 קיבלה לידיה 739.98 גרם סם קטמין ו-2586.31 גרם סם קוקאין שהוסלקו במכשיר סוני פלייסטיישן, בקבוק שמפו ושקית מלחי אמבט. נאשמת 4 קיבלה לידיה 754.30 גרם סם קטמין ו-2680.32 גרם סם קוקאין, שהוסלקו בשקיות ובקבוק שמפו. ביום 15.1.23 נחתו הנאשמות בנתב"ג בשתי טיסות נפרדות, כשהן נושאות במזוודותיהן את הסמים שהוסלקו. הנאשמות ייבאו בצוותא סם קוקאין במשקל 12.08 ק"ג וסם קטמין במשקל 2.22 ק"ג, כל אחת על פי חלקה. 3. ביום 19.2.24 הגיעו הצדדים להסדר לפיו הודו הנאשמות בכתב האישום המתוקן. נאשמות 1-3 הופנו לתסקיר, ללא הסכמות עונשיות, ואילו בעניינה של נאשמת 4 שהייתה עצורה באותה העת, עתרו הצדדים במשותף ל-34 חודשי מאסר. נאשמת 4 נדונה לתקופת המאסר המוסכמת וכן לקנס בסך 33,000 ₪. תמצית תסקירי שירות המבחן והליכי הטיפול שבהם שולבו הנאשמות

נאשמת 1

4. נאשמת 1 שוחררה ממעצרה לחלופה טיפולית בקהילת "מלכישוע", שהתה בה כשנה והושבה למעצר לאחר שהורחקה מהקהילה. הנאשמת כבת 24, נעדרת הרשעות קודמות, גדלה במסגרת נורמטיבית ומתפקדת... (קטע מחוק) במהלך השנים התמודדה עם דימוי עצמי ירוד והתקשתה לשתף בכך את סביבתה, פנתה לשימוש בחומרים ממכרים כדי לטשטש תחושות כאב, פחד וחרדה, תוך שהייתה ממוקדת בהצגת תמונה תפקודית תקינה. בשנים האחרונות הרבתה לבלות, וקשרה קשרים חברתיים ארעיים הקשורים לעסק שניהלה תוך חשיפה לגורמים עברייניים שהשפיעו עליה.

5. ביום 22.5.23 הורה בית המשפט על שחרורה לחלופת מעצר במסגרת טיפולית לנשים בקהילת "מלכישוע". כעולה מדיווח גורמי הטיפול, בתחילה בלטו אצל הנאשמת דפוסים כוחניים וקושי מהותי לקחת חלק במשימות ותורנויות, בהמשך החלה להתמסר לתהליך הטיפולי. צוין כי הנאשמת לומדת דרכים לתקשורת עם עצמה ועם אחרים והיא בעלת יכולת טובה יותר לחיבורים מורכבים, מבינה שתשומת לב שלילית הייתה עבורה מענה לרגשי נחיתות כבדים. בקשרים עם הנשים האחרות עלו מצבים המעוררים אותה לנהוג במניפולטיביות או בהפגנת דפוסי שליטה, דרך הטיפול היא קיבלה שיקופים וגילתה יותר מודעות לדפוסיה. הנאשמת הביעה מוטיבציה גבוהה להמשיך להעמיק את תהליך השינוי והייתה עתידה להשתלב בהוסטל.

הנאשמת קיבלה אחריות על ביצוע העבירה, מסרה כי עם שחרורה מהצבא התנסתה בסמי קטמין ו-MDMA, בשנים האחרונות הגבירה את תדירות צריכת הסמים, בעיקר קטמין בו השתמשה על בסיס יומיומי ובאופן אינטנסיבי. הסמים גרמו לה לתחושת ביטחון, שייכות ומסוגלות והיא ניהלה אורח חיים נהנתני וחסר גבולות. הנאשמת מבינה כי התמודדה עם תחושת ריקנות, דימוי עצמי ירוד, בדידות וחסר ערך. התייחסה באופן מעמיק לנסיבות שעמדו ברקע לביצוע המעשים, הביעה צער וחרטה כנה על מעשיה וגילתה תובנה להשלכותיהם עליה ועל סביבתה. שירות המבחן התרשם כי היא אינה מאופיינת בדפוסים עברייניים קבועים, מגלה כוחות להתמיד במסגרת טיפולית אינטנסיבית ומפיקה ממנה תועלת והסיכון להישנות עבירות פחת. על יסוד כל אלו, בא בהמלצה לענישה שיקומית הכוללת עונש של עבודות שירות וצו מבחן. הנאשמת הופנתה לתסקיר משלים.

6. בהמשך, בחודש יולי 24, הורחקה הנאשמת בעקבות הפרת תנאים מהקהילה הטיפולית ונעצרה עד תום ההליכים. בתסקיר משלים (17.9.24) צוין כי כחודש לאחר שהנאשמת השתלבה בהוסטל, היא הפרה את כללי המסגרת, והוחלט על הפסקת טיפול מידית עם אפשרות לבחינה חוזרת של המשך התאמה. בהמשך לאחר שהתקבלו דיווחים נוספים אודות חריגות רבות שביצעה הנאשמת בתקופה האחרונה שבה שהתה במסגרת הטיפולית המשקפות חוסר כבוד לכללים, לנהלים ולחברותיה, התחזק הרושם כי בפער לדיווחיה על התנהלות תקינה מצדה, פעלה באופן מניפולטיבי ופוגעני והייתה מרוכזת בעצמה ובצרכיה. גורמי הטיפול התרשמו כי מביעה אמביוולנטיות ביחס לרצונה בהמשך טיפול, ובעיקר חוששת מכניסה למעצר.

בשיחה נוספת עם הנאשמת שיתפה כי חווה קשיים בבית המעצר ומתמודדת עם תחושה קשה של אכזבה מעצמה. היא התייחסה לדפוסיה אשר עמדו ברקע לחריגות שביצעה במסגרת הטיפולית, ביניהם תחושה שמעשיה ייסלחו. כיום מכירה במורכבות מעשיה ומעוניינת לערוך שינוי עמוק. מזה כחודש היא משולבת במחלקה טיפולית בכלא לבקשתה, משתתפת בקבוצות טיפוליות ובעבודת מטבח. כיום מצויה במצב רגשי ותפקודי טוב יותר. שירות המבחן חזר מהמלצתו השיקומית, אך עדיין סבור שפחת הסיכון במצבה של הנאשמת, והמליץ שלא למצות את הדין לעניין אורך המאסר. נאשמת 2

7. הנאשמת 2 שוחררה ממעצרה למסגרת טיפול פרטית בתחלואה כפולה, סיימה את הטיפול בהצלחה ומשמשת כיום מדריכה במקום. הנאשמת 2 כבת 25, נעדרת הרשעות קודמות, מתגוררת כיום בבית אמה. (קטע הושמט) בתקופה שקדמה למעצרה עשתה הנאשמת שימוש מוגבר בסמים מסוג קוקאין ו-MDMA במסיבות ובבילויים, ללא יכולת להציב גבול תוך שבהדרגה הפנימה דפוסים שוליים. כמו כן החמירה צריכת הסמים את מצבה הנפשי.

8. במסגרת הליך המעצר שוחררה הנאשמת 2 למסגרת טיפול פרטית "וילה מטריקס" - (מיום 15.3.23), בתחילת ההליך התמודדה עם קשיי התאקלמות במסגרת, בהדרגה השתלבה בטיפול פרטני לצד מעקב פסיכיאטרי סדיר. בחודש ינואר 24 סיימה את הטיפול במסגרת סגורה, חזרה להתגורר בבית משפחתה ושולבה במסלול אמבולטורי של המרכז, כעבור מספר חודשים השלימה את הליך הטיפול בהצלחה. להערכת גורמי הטיפול הנאשמת עברה תהליך שיקומי אינטנסיבי במהלכו קיבלה כלים לניהול חיים והתמודדות עם שגרה, ערכה עבודה פנימית מעמיקה על דפוסי התמכרות והתנהגות והצליחה ליישם כלים שרכשה. היא שומרת על ניקיון מסמים, משולבת בטיפול פרטני ובקבוצת בוגרים שבועית של "וילה מטריקס" וכן בקבוצות NA, במקביל מתנדבת במרכז טיפולי "רוח ים" שהוא בית טיפולי מאזן לאנשים המצויים במשבר נפשי.

הנאשמת קיבלה אחריות על התנהגותה, מגלה תובנה לגורמים שהובילו אותה לבצע את העבירה, מכירה בחומרתה ומביעה חרטה. עוד ביטאה שביעות רצון מההליך הטיפולי שעברה, ונכונות להשתלב בקבוצה טיפולית נוספת במסגרת שירות המבחן. שירות המבחן התרשם מבחורה בעלת יכולות קוגניטיביות ותפקודיות טובות. כן התרשם מהשפעתו המרתיעה של ההליך המשפטי, לרבות המעצר שכלל גם חשיפה תקשורתית שלילית. על יסוד כל אלו העריך כי פחת הסיכון במצבה של הנאשמת להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, והמליץ על אפיק שיקומי והימנעות ממאסר.

9. בתסקיר מיום 12.9.24 שב שירות המבחן על המלצתו השיקומית. דווח כי הנאשמת עוסקת בפעילות התנדבותית בבית מאזן "רוח ים", שם מועסקת כמדריכה ומקבלת אחריות הכוללת ליווי של מטופלים והנחיית קבוצה לצד מדריך נוסף. הנאשמת שוהה במעצר בית לילי, עובדת במשמרות לילה בבית קפה ובמרכז "רוח ים" ומקיימת קשר זוגי יציב. במקביל ממשיכה להגיע לשיחות פרטניות ולטיפול קבוצתי, ונרשמה ללימודי פסיכולוגיה באוניברסיטה הפתוחה. מצבה הנפשי מאוזן, היא מצליחה לקדם את עצמה, אינה נוטלת טיפול תרופתי ולא חידשה את הרישיון לקנאביס.

10. אנשי הסגל של "וילה מטריקס", המרכז הטיפולי בו שולבה העידו במעמד הטיעונים לעונש והדגישו בדבריהם את הטיפול המוצלח שעברה הנאשמת 2 ואת השינוי המשמעותי שחל בה. ד"ר אייל קארו, מנהל המסגרת, תיאר את ההליך השיקומי המורכב והאינטנסיבי שעברה הנאשמת, היא התחילה מנקודה נמוכה, סבלה מפוסט טראומה שלא טופלה והשתמשה בחומרים ממכרים שגרמו לבלבול וטשטוש. כיום היא מהווה מודל לאחרים אשר שואבים ממנה כוח ותקווה לכך שהשיקום אפשרי, ד"ר קארו הוסיף שהוא חש תחושת הגאווה על הצלחת ההליך ובחירת הנאשמת לשנות את אורחות חייה ולבנות זהות חדשה. לדבריו הנאשמת מצליחה ליישם את התכנים שלמדה בטיפול אף מעבר למצופה, היא רחוקה שנות אור מנקודת ההתחלה, ומועסקת במסגרות שונות תחת ניהולו; גב' ספיר יבלונוביץ, עובדת סוציאלית המטפלת בנאשמת סיפרה כי הנאשמת עברה טיפול שכלל עיבוד טראומות עבר, הנאשמת משתפת בכנות ומתייעצת איתה לגבי מטופלים שאותם מלווה בעצמה ומדגישה את רצונה לשמש דוגמה; מר יהב רודיטי, בן זוגה של הנאשמת ציין כי הנאשמת קילפה מעצמה שכבה אחר שכבה וכיום היא אדם אחר בעל תובנה לגבי השלכות מעשיה, מאדם ללא כיוון הפכה לאדם עם שאיפות להצלחה. הנאשמת תמכה בו במהלך תקופת מילואים ממושכת שבה שירת בשנה החולפת, לרבות כאשר נפצע בלבנון (עוד הוגשו דוחות עדכון טיפול נ/1, 2/).

11. עוד הוגשה מטעם נאשמת 2 אסופת מסמכים (נ/4) הכוללת: מסמך מטעם בית "רוח ים", שבו היא משמשת מדריכה מזה מספר חודשים, כעולה ממנו הנאשמת הוכשרה במסגרת הליכי הטיפול להדריך קבוצות ומשמשת מדריכה מן המניין, להתרשמות צוות המקום הנאשמת מגלה אחריות, מסורה, ישרה ומהווה מקור כח ודוגמה למטופליה; אישור רישום ללימודי פסיכולוגיה לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה, מסמכי מעקב רפואי- הנאשמת מטופלת בתרופות נוגדות חרדה ודיכאון, מצבה הנפשי מיוצב, מסמכי הערכה מעבודות התנדבות ומקומות עבודה ומסמכים הקשורים למצבה הכלכלי של משפחתה.

נאשמת 3

12. הנאשמת 3 שוחררה ממעצרה לקהילה טיפולית "רוח במדבר", סיימה את הליכי הטיפול בהצלחה. כבת 24, ללא עבר פלילי, השלימה 12 שנות לימוד.. (קטע הושמט)... עם סיום השירות עברה להתגורר בתל אביב וסיגלה לעצמה סגנון חיים רווי בילויים, חברים ומסיבות טבע, שם התנסתה בצריכת סמים שונים ביניהם קוקאין, MDMA, אקסטזי וקטמין. במשך הזמן הגבירה את צריכת קטמין עד כדי צריכה יום יומית על מנת "לברוח מעצמה". באותה תקופה הכירה את הנאשמות האחרות.

13. במסגרת הליך המעצר שולבה הנאשמת בקהילה טיפולית "רוח במדבר" והשלימה את ההליך הטיפולי בהצלחה, בהתאם לדיווח גורמי הטיפול עמדה בכל המשימות הטיפוליות ועברה כברת דרך טיפולית משמעותית. בין היתר שיתפה פעולה באופן מעמיק, למדה לעבוד על גבולות ולבחון את הליקויים באורחות חייה ובבחירותיה והגיעה לתובנות באשר להמשך ניהול חייה בדרך נורמטיבית. כתשעה חודשים מתחילת הטיפול בקהילה עברה להוסטל. הנאשמת השתלבה היטב בהוסטל, החלה לעבוד בגן ילדים אצל קרובת משפחתה, אוהבת את עבודתה, וניכר כי הילדים, ההורים והצוות מעריכים ואוהבים אותה. בתקופה זו התמודדה עם עיקולים על חשבון הבנק והסירה אותם באופן עצמאי ואחראי. הוערך כי לנאשמת יכולת מנהיגות, היא מהווה כוח מניע חיובי ומשמעותי בהוסטל ובעלת כוחות ומסוגלות גבוהים ביותר.

14. הנאשמת נטלה אחריות על מעשיה, מסרה כי ביצעה את העבירות מתוך תחושת ריצוי כלפי חברותיה ושימוש מתמשך בסמים שהשפיע על שיקול דעתה. לדבריה, מעשיה לא בוצעו ממניע כלכלי, היא עבדה במלצרות ואף חסכה כסף לטיול שאליו תכננה לצאת זמן קצר לאחר האירוע. כיום היא מביעה חרטה גדולה על מעשיה, תובנה לחומרם ולנזק שהיה עלול להיגרם לחברה, לצד בושה ואשמה. חוויית המעצר זעזעה אותה והיוותה גורם מדרבן לשיקום חייה. שירות המבחן התרשם שלנאשמת מוטיבציה טיפולית גבוהה, וכי ההליך הטיפולי סייע לה בהתבוננות מעמיקה בשגרת חייה, בחיזוק הכוחות והגבולות הפנימיים ובהגברת מודעותה למצבי סיכון. עוד מעריך כי הנאשמת מסוגלת להשתלב מחדש בקהילה באופן יצרני תקין ומיטיב, והסיכון לביצוע עבירה דומה בעתיד פחת בעניינה באופן משמעותי. הומלץ על הטלת עונש לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה, קנס וצו מבחן.

15. בתסקירו המשלים (מיום 18.9.24) חזר שירות המבחן על המלצתו... (קטע שהושמט)... הנאשמת מעוניינת בשילובה בטיפול המשכי ביחידה להתמכרויות ומחוברת לצורך להמשיך לתחזק את הניקיון מסמים ולבסס את השינוי החיובי שערכה בחייה.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

16. המאשימה, באמצעות ב"כ עו"ד גבי פאר, עמדה בטיעוניה בע"פ ובכתב (ת/1) על חומרת מעשי הנאשמות שפגעו ברף הגבוה בערכים המוגנים של בריאות הציבור, שלומו ובטחונו, ועל מדיניות הפסיקה בעבירות סמים הנוטה להעדפת שיקולי הרתעה וגמול על פני שיקום. לטענתו נסיבות ביצוע העבירה חמורות כוללות תכנון מוקדם, קשר בין נאשמת 1 לגורמים עברייניים וביצוע בצוותא. הנאשמות היו מודעות לחלקן בחבורה המייבאת לישראל סם קשה בכמות גדולה, המעשים בוצעו ממניע כלכלי, כל אחת מהנאשמות הייתה יכולה להתחרט ולהימנע מביצוע העבירה במספר נקודות זמן שונות. תחכום המעשים בא לידי ביטוי בהסלקת הסמים בתוך מכשירי סוני פלייסטיישן ובמוצרי ים המלח. עוד עמדה המאשימה על כמויות הסם הגדולות שיובאו וסוגי הסמים הנחשבים מן המסוכנים שבסמים. אשר לחלקן היחסי של הנאשמות נטען, כי הן אמנם לא רכשו את הסמים או היו אמורות להפיצם אך הן מהוות חוליה מרכזית שאין בלתה בשרשרת הפצת הסמים, וכי פוטנציאל הנזק ממעשיהם רב. המאשימה עתרה להעמיד מתחם זה ביחס לכל הנאשמות הנע בין 42-70 חודשי מאסר וקנס שלא יפחת מ-33,000 ₪.

17. המאשימה ציינה לזכות הנאשמות כי נטלו אחריות על מעשיהן, מדובר בנאשמות צעירות, ללא עבר פלילי שחסכו בזמן שיפוטי אך עניינן אינו נופל בגדר המקרים המצדיקים חריגה לקולא ממתחם הענישה, כל שכן הימנעות מהטלת עונש מאסר. נטען כי הליכי הטיפול שעברו כלל הנאשמות אינם יוצאי דופן ואינם מצדיקים חריגה לקולא מהמתחם מטעמי שיקום, כל שכן משמדובר במעשים שחומרתם יתרה ונכנסים לגדרי סעיף 40ד(ב) לחוק. המאשימה הפנתה בטיעוניה לע"פ 971/21 אמצ'י נ' מדינת ישראל (31.3.2021) (להלן: "עניין אמצ'י"), שם הורשע הנאשם בייבוא סם קוקאין במשקל 678 גר', ונקבע כי מדובר במעשה שיש בו משום 'חומרה יתרה' המקים מניעה מחריגה לקולה במקרי שיקום, אלא בנסיבות יוצאות דופן. לשיטת המאשימה המקרה שבפנינו חמור משמעותית כולל יבוא כמות אדירה של סמים, נגישות לגורמים עברייניים ופוטנציאל נזק עצום חמור יותר, ונסיבות הנאשמות אינן חריגות. אשר לנאשמת 1, עתרה המאשימה למקם את עונשה בתחתית המתחם, הנאשמת אמנם עברה טיפול בקהילה במשך שנה אך בהמשך הפרה את כללי המסגרת והורחקה מהקהילה. הליכי הטיפול שעברה הנאשמת 1 משמעותיים מאלו שעברה נאשמת 4 שנפלטה מקהילה טיפולית כעבור 7 חודשים. לטענת המאשימה, מהתסקיר המשלים ניתן ללמוד כי הטיפול שעברה הנאשמת לא היה אפקטיבי ומעמיק דיו ואינו מצדיק הקלה בעונש, הנאשמת עודנה מרוכזת בצרכיה וגורמי הטיפול התרשמו מעמדה מטשטשת ומצמצמת ביחס להתנהלותה. מכאן, שהנאשמת לא למדה במהלך הטיפול דבר והסיכון ממנה לא פחת.

אשר לנאשמות 2-3, המאשימה אינה מתעלמת מהליכי השיקום שעברו אך סבורה, שבהינתן חומרת המעשים וטיב הטיפול, מצדיקים לכל היותר הפחתה של מספר חודשים בודדים מעונשה של נאשמת 1. נטען כי עניינן של הנאשמות אינו שונה מזה של מייבאי סמים טיפוסיים, רובם צעירים, ללא מאפיינים עברייניים מובהקים ובעלי נכונות טיפולית. נקודת הפתיחה של הנאשמות לא הייתה נמוכה, והליכי השיקום שעברו אינם יוצאי דופן. עוד נטען, שהנאשמות לא ביצעו את העבירות על רקע התמכרות לסמים אלא מתוך מניע כלכלי טהור ובשל צרכים רגשיים וחברתיים.

עיקרי טיעוני ההגנה

18. ב"כ נאשמת 1, עו"ד עידן שני, עתר לגזור על הנאשמת מאסר קצר החופף את תקופת מעצרה, כתשעה חודשים. עוד הפנה לכך שבהתאם לטיעוני המאשימה חלקן של כל הנאשמות בתיק דומה והתמצה בהעברת הסמים לארץ, לא ידוע מיהם המעורבים האחרים ומהו מקור הסמים. הנאשמות פעלו בחוסר תחכום, התנהלו בהתכתבות בוואטסאפ והיו אמורות לקבל שכר בסך 30,000 ₪ בלבד, נתונים אלו מלמדים על חוסר המודעות והתובנה שלהן בפער לסיכון שנטלו על עצמן. הנאשמת 1 שולבה במשך שנה וחודשיים בטיפול אינטנסיבי בקהילת "מלכישוע", התסקיר הראשון מתאר תמונה שיקומית מדהימה ועל קיומו של פוטנציאל שיקום, ההפרה בגינה הופסק הטיפול מינורית ולאחריה היא הושבה למעצר. גם במהלך מעצרה ממשיכה בהליכי טיפול. עוד נטען, כי עניינה של נאשמת 1 אינו שונה מהותית מזה של חברותיה, נאשמות 2 ו-3, הנאשמת השלימה את הטיפול בקהילה ולא הספיקה להשתלב בהמשך התהליך, ההבדל ביניהן הוא טכני, הנאשמת נותרה עצורה והנאשמות האחרות משוחררות. מנגד, מצבה שונה שינוי ממשי מעניינה של נאשמת 4 שעברה טיפול חלקי.

19. ב"כ נאשמת 2, עו"ד ליה פלוס, עתרה לחריגה מהמתחם ולהסתפקות בעבודות שירות לנוכח נסיבות חיים קשות בשילוב שיקום בלתי רגיל-תוארו נסיבות חייה המורכבות של הנאשמת שבעקבות הליכי גירושין קשים הוצאה בגיל צעיר מהבית יחד עם אחותה ואמה ונאלצה לסייע כלכלית לאמה ולאחותה. הנאשמת נפצעה בגיל 12 בתאונת דרכים, סובלת מפוסט טראומה והוכרה ע"י בטל"א. פציעתה השפיעה על מהלך חייה, היא חוותה קשיים חברתיים, החלה להשתמש בסמים והתנהלה ללא שיקול דעת. עוד לטענתה המניע של הנאשמת לביצוע העבירה לא היה כלכלי כטענת המאשימה אלא נבע מהתמכרות לסמים וגורמים אישיותיים. הנאשמת נטלה אחריות בהזדמנות הראשונה, הביעה חרטה ובושה וחסכה בזמן שיפוטי. הסתבכותה בתיק זה הצילה למעשה את חייה, הנאשמת בחרה לעשות שינוי ולשנות את מסלול חייה, כיום היא מהווה גורם תמיכה למשפחתה. ההליך הטיפולי תואם את צרכיה בכל המישורים, הנאשמת מנהלת אורח חיים יציב הכולל עבודה כמדריכה ועבודה בבתי קפה, נרשמה ללימודים אקדמיים. לצד זאת היא ממשיכה בטיפול וחדלה משימוש בקנאביס, אף ברישיון, היא משתמשת בכלים שקיבלה בטיפול וחזרה למסלול חיים נורמטיבי באופן מוחלט. צוין כי הנאשמת הייתה עצורה ארבעה חודשים בתנאים שאינם קלים, סבלה קשות מחשיפה תקשורתית שלילית, נטען כי שיתפה פעולה עם המשטרה וכתוצאה מכך זכתה ליחס פוגעני מצד נשים שהיו עצורות איתה, גם בני משפחתה נאלצו להתמודד עם לחצים משמעותיים באותה תקופה, מאסר מאחורי סורג ובריח יגרום לה נזק קשה ויחבל בהליכי שיקומה.

20. ב"כ נאשמת 3, עו"ד שחר חצרוני, הפנה תחילה לנסיבות ביצוע העבירה: חלקה של הנאשמת מתמצה בהיותה בלדרית, ללא ארגון, קשירת קשר או הסלקה. לטענתו הנאשמת 3 לא מימנה את הסם ולא הייתה אמורה להרוויח מהפצתו. נטען, כי המשטרה בחרה במסלול הקל ועצרה את הבלדריות שהן בתחתית השרשרת של הפצת הסם, מבלי לערוך חקירה מעמיקה ומבלי להתחקות אחר המעורבים האחרים. ההידרדרות של הנאשמת החלה לאחר שעברה להתגורר בתל אביב, היא השתמשה בסמים קשים שפגעו בשיקול דעתה. אך מעז יצא מתוק, לאחר מעצרה הנאשמת עברה הליך טיפול משמעותי בקהילת "רוח במדבר" שאותה סיימה בהצטיינות, וכיום הסיכון להישנות עבירות אינו קיים. הנאשמת התקשתה למצוא עבודה לאחר שתויגה כעבריינית, ובמיוחד כשמדובר בתיק מתקשר, כיום עובדת בגן ילדים ובמלצרות ואהובה על סביבתה.

עוד נטען, כי המאשימה אינה יכולה לטעון לעונש חמור מזה שעתרה בעניין נאשמת 4 כשגם לשיטתה חלקן של כל הנאשמות שווה, העבירה דן אינה נמנית על העבירות המגלמות חומרה יתרה, ומכל מקום, גם סעיף 40ד(ב) מאפשר בנסיבות חריגות לסטות מהמתחם בשל שיקולי שיקום. הנאשמת צעירה, סיימה הליך טיפולי ממושך, סבלה בתקופת מעצרה ועל כן ראוי להשית עליה 9 חודשי עבודות שירות וצו פיקוח לתקופה ממושכת. דברי הנאשמות בפני בית המשפט

21. הנאשמות כולן נטלו אחריות על מעשיהן והביעו חרטה ושאפה לחיים נורמטיביים. נאשמת 1 שיתפה בהליך הטיפולי שעברה בקהילה, היא הייתה תקופה ארוכה בניתוק מוחלט מהעולם שבחוץ ועסקה בלמידה עצמית משמעותית. הנאשמת קילפה שכבות בעצמה ונלחמה בדפוסייה, בסוף הטיפול חטאה בהתכתבות עם מטופל אחר. כיום היא שווה באגף טיפולי במחלקת התמכרויות בכלא, קשה לה לסלוח לעצמה על כך שנתנה יד לפגיעה פוטנציאלית באחרים, והייתה שותפה לשרשרת של הפצת הסם מתוך לחץ חברתי, בצע כסף והשפעת סמים. היא מבינה שעליה להתמודד עם טראומות מעברה המתבטאות במערכות יחסים רעילות, חוסר גבולות ואימפולסיביות, ומודעת לכך שבהמשך חייה תתמודד עם כתם מעברה ועם טראומת המעצר. היא מעוניינת להשתלב בחברה ולבנות חיים בריאים, ומבקשת להתחשב בטיפול שעברה.

נאשמת 2 סיפרה בהתרגשות על הליכי הטיפול שעברה, לדבריה הבינה בדיעבד שכל החיים היה לה הכול אך בעצם לא היה לה כלום. כיום היא נמצאת במסגרת שמיטיבה איתה, ומטופלת נפשית ורגשית. למדה על עצמה דברים חדשים כגון יכולת חיבור והזדהות, קבלת משמעות וסיפוק, דברים שסברה שתוכל לקבל רק באמצעות שימוש בסמים. היא שלמה עם חייה, אוהבת את העשייה ומעריכה את הזכות לעזור למטופלים אחרים בשיקומם. היא למדה לקחת אחריות ולבחור נכון, למדה לעבוד על דפוסי ריצוי, אימפולסיביות וכן דחיית סיפוקים. היא הבינה שבעבר נוצלה ע"י אחרים אך היא לא מאשימה אף אחד ולוקחת אחריות על מעשיה. עוד סיפרה שבתקופת מעצרה עברה חרם והתנכלות. הנאשמת הביעה מודעות לכך שהתיק המביש (כלשונה) ילווה אותה כל חייה מול החברה ומול בני משפחתה לרבות ילדיה בעתיד, והודתה על ההזדמנות שניתנה לה לשקם את חייה.

נאשמת 3 ביקשה לדבר מהלב ומסרה שהתהליך שעברה הציל את חייה, שינה את דפוסייה והציל אותה מסביבה שאינה בריאה. הנאשמת למדה רבות בטיפול בקהילה, בעבר התאימה את עצמה לאחרים וכיום היא אוהבת את עצמה ומוקפת באנשים שאוהבים אותה כפי שהיא. היא סיגלה יכולת הצבת גבולות, מתפללת ומבקשת שתינתן לה הזדמנות להמשיך בדרכה החיובית.

22. על ההליך שבפניי חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

23. הנאשמות ביצעו מעשים חמורים ומסוכנים ופגעו פגיעה ממשית בערכים המוגנים של בריאות הציבור, שלומו וביטחונו. בתי המשפט חזרו והדגישו בפסיקותיהם את החומרה הנלווית לעבירות הסמים, ובפרט עבירות ייבוא. עוד נקבע, בשים לב לרווח הכלכלי המשמעותי המופק לעיתים מביצוע עבירות אלו, כי ראוי לנקוט כלפיהן במדיניות ענישה מחמירה, על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים מלבצען [ע"פ 4536/21 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (4.11.2021); ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (4.6.2020); ע"פ 1987/15 דרורי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (17.8.2015); ע"פ 7044/11 עבד נ' מדינת ישראל. (17.6.2012)]

24. הנאשמות, חברות, ייבאו בצוותא סמים קשים מסוג קטמין וקוקאין בכמויות גדולות, מדובר בתכנית ייבוא סם מתוכננת ומתוחכמת, שהחלה בקשר בין נאשמת 1 לאחר שהוא כנראה מקור הסם, וכללה טיסה לעיר ברלין וחזרה עם הסם שהוטמן בתוך חפצים במזוודות. בהתאם לתכנית סוכם כי כל אחת מהנאשמות תקבל תשלום בסך 30,000 ₪ והחזר הוצאות כולל כרטיס טיסה, הכרטיסים נקנו ע"י נאשמת 1. בהגיען לברלין קיבלו נאשמות 1 ו-4 את הסמים לידיהן, הסמים חולקו והוטמנו במזוודותיהן, הנאשמות נעצרו בהגיען ארצה ובכך נמנעה הפצת ענק של סמים קשים.

25. יחד ולחוד - כתב האישום מייחס לנאשמות ייבוא בצוותא של סם מסוג קוקאין וקטמין בכמויות דומות (למעלה מ-700 גרם קטמין ולמעלה מ-2.3 ק"ג קוקאין כל אחת), נאשמת 1 שהביאה לישראל סם קוקאין במשקל 4.4 ק"ג, כמות כמעט כפולה מזו של יתר הנאשמות, ללא יבוא קטמין. המשקל הכולל שיובא על ידי הנאשמות הוא 12.08 ק"ג קוקאין ו-2.22 ק"ג קטמין, בהתאם לתיקון כתב האישום הורשעה כל אחת מהנאשמות בייבוא סם על פי חלקה בהתאם לכמות הסם שהוטמנה בכבודתה, ואולם אין בכך כדי להקחות מחומרת המעשים שבוצעו בצוותא. הנאשמות פעלו בתעוזה כגוף אחד, כל אחת מהן הייתה מודעת לכך שהיא פועלת כחלק מחבורה המייבאת לישראל כמות גדולה של סמים קשים. הן הסכימו לשמש בלדריות, נסעו יחד לברלין למטרה זו לבדה וחזרו כעבור יומיים שבאמתחתן הסמים. יבוא הסמים לא היה מעשה רגעי, הוא חייב תכנון והכנה ונמשך זמן. אף לא אחת מהן עצרה את עצמה או את האחרות מלהשלים את מעשה העבירה. אשר לחלקן היחסי - כתב האישום מייחס תפקיד משמעותי יותר לנאשמת 1 מאשר לחברותיה, עם זאת המאשימה התייחסה בטיעוניה לחלקן של כל הנאשמות כשווה ואף עתרה בעניינן למתחם ענישה זהה, ולפיכך אין מקום לאבחנה ביניהן.

26. חולייה בשרשרת- הנאשמות שימשו כבלדריות סמים, בכך היוו חולייה חיונית בשרשרת הפצת הסם. הן לא עמדו בראש השרשרת הסם, לא מימנו אותו ואף לא היו אמורות להפיצו, תכנית ייבוא הסם הוכתבה להן ע"י אחר. עם זאת, מדיניות הענישה בעבירות ייבוא סם מחמירה ובית המשפט העליון קבע כי יש לנקוט ביד קשה כלפי כלל המעורבים בשרשרת הפצת הסמים:
- "על בתי המשפט לנקוט במדיניות ענישה משמעותית כלפי כל המעורבים בשרשרת הפצת הסמים, שכן רק בדרך זו ניתן יהיה לפעול למיגור התופעה. על אף העובדה כי המערערים שימשו בבלדרים, ולא עמדו בראש שרשרת הפצת הסם - הרי שהשיטה העומדת במרכז התופעה נשענת, במידה רבה, על נכונותם של המערערים ושכמותם לבצע את העבירות האמורות... מכאן עולה שמאבק בתופעת ההסתננות וייבוא הסמים לתחומי המדינה מחייב הרתעה אפקטיבית של כלל השותפים למבצעי ההברחה, המודעים לחומרת העבירות הכרוכות במכלול, וזאת באמצעות ענישה משמעותית שתאיין את כדאיות ביצוע המעשים האסורים"ע"פ 7044/11 עבד נ' מדינת ישראל (17.6.2012).
27. המניע- לטענת המאשימה הנאשמות ביצעו את המעשים ממניע כלכלי טהור, תסקירי שירות המבחן משרטטים תמונה מורכבת יותר. הנאשמות, צעירות שהיו מעורבות בעולם הסמים, פעלו מתוך שילוב של רצון להרוויח כסף קל בצירוף מניעים רגשיים וחברתיים שפורטו בהרחבה בתסקירים.
28. פוטנציאל הנזק- הנאשמות ייבאו כמות גדולה של סמים קשים הנפוצים בקרב מכורים ולהם תופעות לוואי רבות. בע"פ 3625/11 פלונית נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (6.11.2012) נקבע כי "סם הקוקאין הוא מן המסוכנים שבסמים". סם הקטמין, אף הוא נכלל בקבוצת הסמים הקשים, מכונה "סם המועדונים" או "סם האונס", לרוב נעדר טעם, צבע וריח וגורם לתופעות לוואי חמורות. הפצת הסם בישראל נמנעה אך בשל פעילות המשטרה, אין צורך להכביר מילים בדבר ההשפעות הישירות והעקיפות של הסמים על צרכני הסמים, על סביבתם הקרובה ועל החברה בכללותה, בפרט בהינתן כמות הסם שיובאה. יתר המעורבים בייבוא הסם אמנם לא נתפסו.
29. בנסיבות האמורות אני קובעת כי הפגיעה שפגעו הנאשמות בערכים המוגנים במעשיהן היא ברף הגבוה. מדיניות הענישה הנוהגת

30. מדיניות הענישה בעבירות ייבוא סמים נוקשה ומחמירה ביחס לכל המעורבים בשרשרת הייבוא והפצת הסם. מנעד הענישה בעבירת ייבוא סמים רחב ונקבע בהתאמה לסוג הסם, כמותו, נסיבות ביצוע העבירה ומעמדו של מייבא הסם בשרשרת ייבוא הסם (ע"פ 6409/12 מדינת ישראל נ' אלגדיפי, פסקאות 11-12 (5.6.2011)). עוד נקבע כי יש להטיל ענישה מחמירה ומרתיעה על עברייני הסמים תוך מתן בכורה לעיקרון הגמול והרתעת הרבים (ע"פ 1987/15 דרורי נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (17.8.2015)).

31. המאשימה עותרת ביחס לכל הנאשמות למתחם עונשי המתחיל ב-42 חודשי מאסר, בעוד בעניינה של נאשמת 4, שחלקה כאמור דומה, עתרה לעונש מוסכם בן 34 חודשי מאסר. ההגנה סבורה שמדובר במהלך שאינו הגון ומנוגד לכלל אחידות הענישה. כעולה מהפרוטוקול מיום 19.2.24 המאשימה הגיעה בעניינה של נאשמת 4 להסדר טיעון שכלל מאסר בן 34 חודשים, עונש שסברתי כי הוא נמוך ומתון מרף הענישה הנהוג. בגזר דיני מצאתי לאמץ את הסדר הטיעון וקבעתי שניתן בו ביטוי להליכי הטיפול, האמנם חלקיים, שעברה הנאשמת 4, וכך יש להתייחס אליו. (טיעוני הצדדים לעונש לא נשמרו בשל תקלה טכנית).

בע"פ 671/19 אבוטבול נ' מדינת ישראל (7.10.2019) נדחה ערעור נאשם בייבוא סמים מסוכנים, 6.9 ק"ג קוקאין, בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 4.5-7.5 שנות מאסר. הנאשם, צעיר ללא עבר, נסיבות חייו קשות, בהסדר הדיוני שהוצג בפני בית המשפט המחוזי הוסכם על ידי הצדדים שהנאשם עצם עיניו בנוגע לתכולת המזוודה אותה נשא. בית המשפט המחוזי חרג מעט מהרף התחתון של המתחם והשית עליו מאסר בן 50 חודשים;

בע"פ 3759/18 כהן נ' מדינת ישראל (16.7.2019), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות קשירות קשר לפשע וייבוא סם מסוג קוקאין במשקל של 3.7 ק"ג. נתפס בכף בעת שקיבל לידיו את התיק שהכיל סם. הנאשם, ללא עבר פלילי, נדון למאסר בן 7 שנים. בית המשפט העליון ציין כי העונש אינו חורג מהרף הנהוג;

בע"פ 9768/17 מדינת ישראל נ' אבוטבול (23.4.18) נדון נאשם שייבא סם קוקאין במשקל 1,370 גר' למאסר בן 4 שנים. בית המשפט העליון לא מצא להחמיר בעונשו אך קבע כי העונש "אכן עומד על הרף הנמוך, שמא נמוך מדי בהינתן העבירות בהן הורשעו";

בע"פ 2518/16 יצחקי נגד מדינת ישראל (25.12.2016) התקבל ערעורו של נאשם שהורשע לאחר שמיעת ראיות יחד עם אחר בעבירות של ייבוא סמים וקשירת קשר. האחר ארגן משלוח של חבילה ובה 710 גרם של קוקאין נוזלי מברזיל לסניף דואר בארץ, הנאשם הוא שהגיע לסניף הדואר וקיבל את החבילה לידיו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 3.5 ל-5.5 שנות מאסר. בית המשפט העליון התחשב בחלקו של הנאשם בפרשה, העדר עבר פלילי ופוטנציאל שיקומי גבוה, והקל בעונשו כך שירצה 30 חודשי מאסר חלף 42 חודשים;

בע"פ 3669/14 גולן נ' מדינת ישראל (18.12.2016) נדחה ערעור נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בקשירת קשר לפשע ובייבוא סמים מסוג קוקאין במשקל של 1.1 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 4-8 שנות מאסר. הנאשם, שלחובתו עבר פלילי מכביד והיה דומיננטי בפרשה, נדון למאסר בן שש שנים וחצי.

32. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, לרבות גזר דינה של נאשמת 4, מצאתי לקבוע מתחם ענישה שאינו מחמיר מזה שאליו עתרה המאשימה בעניין נאשמת 4 הנע בין 34-66 חודשי מאסר.
- האם יש מקום לקבל את עתירת ההגנה ביחס לכלל הנאשמות ולחרוג ממתחם הענישה לצרכי שיקום?
33. המאשימה עתרה בטיעוניה למקם את עונשה של נאשמת 1 בתחתית מתחם הענישה, ובאשר לנאשמות 2 ו-3, נוכח חומרתם היתרה של מעשיהן, לעונש החורג חריגה קלה מהמתחם אך לא עד כדי הימנעות ממאסר. ב"כ נאשמות 2 ו-3 עתרו לאימוץ המלצת שירות המבחן להעדפת האפיק השיקומי, ואילו ב"כ נאשמת 1 ביקש, נוכח הליכי השיקום המשמעותיים שעברה, להסתפק בתקופת מאסר החופפת את תקופת מעצרה.
34. לאחר ששקלתי מכלול השיקולים ביחס לכל הנאשמות מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניין נאשמות 2 ו-3, שתיהן עברו הליך שיקום חריג באיכותו, ממושך ומוצלח וסיכויי שיקומן גבוהים, אשר לנאשמת 1 מצאתי לחרוג חריגה מסויימת ממתחם הענישה מטעמי שיקום, הנאשמת 1 שולבה בהליכי טיפול במשך כשנה אך הועזבה ולא השלימה את הליכי השיקום, שירות המבחן הביע ספק באשר לאפקטיביות ההליך ומידת הצלחתו.
35. הוראת סעיף 40ד. לחוק קובעת כדלקמן:
- (א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.
- (ב) היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין.

36. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו מקרי שיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לאו מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. בהתאם לסעיף 40ד'(א), במקרים המתאימים, כאשר "נאשם השתקם" או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול, סעיף 40ד'(ב) מצמצם אפשרות זו במקרים שבהם המעשים ומידת אשמו של הנאשם הם בעלי "חומרה יתרה", בית המשפט לא יסתפק בפוטנציאל שיקום ממשי, אלא שעליו להידרש ולפרט בדבר קיומן של "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן" לשם סטייה ממתחם העונש ההולם. השיקולים שניתן לשקול בהקשר זה הם בין היתר: "...המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך חשיבה והבעת חרטה כנה על המעשים" [ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 24 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז (18.4.2018)]. לתסקיר שירות המבחן מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.

37. כלל הנאשמות הן בחורות צעירות בתחילת שנות ה-20 לחייהן, נעדרות עבר פלילי, לאחר השירות הצבאי אימצו אורח חיים בלייני וחסר גבולות. העבירה בוצעה כשברקע התמכרות לסמים קשים ורצון לשייכות. ניכר כי ההליך המשפטי והחשיפה התקשורתית השלילית בצדו טלטלו את עולמן והיוו גורם מדרבן בהתגייסותן לשיקום. שלוש הנאשמות נטלו אחריות על המעשים, הן מודעות לחומרתם וביטאו חרטה. עם זאת, בפן השיקומי קיים הבדל משמעותי בין נאשמת 1 לבין הנאשמות האחרות. אתחיל בעניינן של נאשמות 2-3;

38. נאשמת 2, שנסיבותיה חיה מורכבות, צרכה סמים קשים שגרמו להרעה במצבה הנפשי. מעצרה בתיק טלטל את עולמה אך היווה גם נקודת מפנה לשינוי חיובי ומשמעותי בכל מישורי חייה. הנאשמת שולבה במסגרת הליך המעצר במסגרת טיפולית פרטית לתחלואה כפולה ועברה טיפול הוליסטי לשינוי אורחות חייה ודרכי חשיבתה, היא עברה את הליכי הטיפול, על כל שלביו, בהצלחה, מגלה תובנה מלאה לחומרת מעשיה, לא משתמשת בסמים (חרף אישור שקיבלה), מצבה הנפשי מיוצב, היא עובדת ומשמשת כמדריכת מטופלים, שרואים בה מודל לגאווה וחיקוי. הנאשמת פיתחה מודעות לגורמים שהובילו לביצוע העבירה, רכשה כלים הקשורים להתמכרות לסמים ולהתנהלותה והשכילה ליישם אותם ולערוך שינוי פנימי עמוק. התמונה העולה מתסקירי שירות מבחן ומדברי צוות המסגרת שהעידו במעמד הטיעונים לעונש מעידה על הליך שיקום מובהק ומוצלח שכבר עתה נושא פירות, הסיכון הנשקף מהנאשמת לחזרה לשימוש בסמים ולביצוע עבירות נמוך, היא תומכת ונתמכת בבני משפחתה ובן זוגה, התייצבה כלכלית וזוכה לשבחים מכל הסובבים אותה. לכך אוסיף את ההרתעה מהליכי המעצר (הנאשמת 2 הייתה עצורה כארבעה חודשים) ומהסתבכותה בתיק והעזרה הנפשית והטיפולית שהיא ממשיכה לקבל. מדבריה בפני עולה כי החליפה את השימוש בסמים ואורח החיים הריקני בחיים בעלי משמעות. סיפור שיקומה של הנאשמת, גם ביחס לעברייני סמים משוקמים אחרים, הוא סיפור הצלחה יוצא דופן. הישגיה השיקומיים ראויים להתחשבות ולחריגה משמעותית ממתחם הענישה.

39. נאשמת 3 שוחררה אף היא לקהילה טיפולית "רוח במדבר" וסיימה את שלבי הטיפול בהצלחה, ברקע מעשיה מעורבות בעולם הסמים ואורח חיים בלייני ונטול גבולות. הנאשמת שוחררה לאחר שלושה חודשי מעצר לחלופה טיפולית, התגייסה להליך טיפולי אינטנסיבי, מעמיק ויסודי ובמסגרתו היא רכשה תובנות וכלים משמעותיים ושינתה את דפוסייה. לאחר שעברה להוסטל המשיכה בדרך הטיפולית וגילתה יכולות וכישורים, היא השתלבה בעבודה בגן ילדים וזוכה להערכה רבה. חייה של נאשמת 3 השתנו לבלי היכר, היא שבה להתגורר בבית הוריה, שומרת על ניקיון מסמים ומגלה מוטיבציה טיפולית גבוהה. הליכי השיקום שעברה הנאשמת הפחיתו משמעותית את הסיכון הנשקף ממנה, סיכויי שיקומה גבוהים ביותר.

40. נוכח כל הטעמים המפורטים לעיל ובהתאם למדיניות הפסיקה מצאתי כי הנאשמות 2 ו-3 עברו הליכי שיקום מוצלחים וחריגים, עניינן ראוי לחריגה ממתחם הענישה ולאיימוץ המלצת שירות המבחן במלואה. אכן מעשי הנאשמות חמורים מאד ואף אם ניתן להגדירם כטענת המאשימה כמעשים בעלי 'חומרה יתרה' בהתאם לתנאי 40ד(ב) לחוק (אין בדעתי לקבוע בעניין מסמרות, ובמקרה זה אין בכך צורך), הנאשמות עברו כאמור הליכי שיקום חריגים ומוצלחים ואין מדובר במקרה פוטנציאל שיקומי בלבד (עניין אמאצ'י אליו הפנתה המאשימה אינו רלוונטי לענייננו מאחר שהנאשם שם לא עבר כל הליך טיפולי).

41. אשר לנאשמת 1, הנאשמת שוחררה ממעצרה לחלופה טיפולית בקהילת "מלכישוע", קהילה טיפולית רצינית ומקצועית ושהתה בה כשנה. עם מעבר לשלב ההוסטל הפרה את נוהלי הקהילה ובעקבות זאת הורחקה מהקהילה והושבה למעצר, הנאשמת שוהה במעצר תקופה מצטברת של כשענה חודשים. תסקירה הראשון של הנאשמת חיובי ומלמד על פוטנציאל שיקום, שיתוף פעולה ונכונות טיפולית, עם זאת לא ניתן לצמצם מחומרת ההפרות שביצעה הנאשמת ובעיקר ממשמעותן. גורמי הטיפול דיווחו על מספר חריגות בהתנהגות הנאשמת שהעלו סימן שאלה ביחס למידת השינוי שחל בהתנהלותה והצלחת הטיפול. בשלב זה, כשנה לאחר טיפול היה מצופה מהנאשמת שתיישם את הכלים הטיפוליים שאותם רכשה, חלף זאת ההתרשמות של גורמי הטיפול היא כי הנאשמת חזרה לדפוסים המניפולטיביים והייתה מרוכזת בעצמה ובצרכיה, עמדתה ביחס לטיפול הייתה אמביוולנטית, כשהמוטיבציה להמשך התגייסות לטיפול נבעה בעיקרה מחשש לחזור לכלא. כעולה מטיעוני ההגנה ומדבריה, הנאשמת משולבת בטיפול גם בבית המעצר, התרשמתי מדבריה שהנאשמת מתחרטת חרטה כנה על מעשיה ועל כך שלא ניצלה במלואה את ההזדמנות שניתנה לטפל בעצמה. עם זאת אין בידי לקבל את טענת ההגנה כי הישגיה הטיפוליים ודרכה לשיקום מלא אינם שונים מאלו של חברותיה, הנאשמת אמנם עברה כברת דרך טיפולית אך ספק אם חל שינוי עמוק בדפוסי חשיבתה, אני מוצאת חשיבות רבה בכך שהנאשמת לא נשברה אלא מגלה גם כיום, חרף חזרתה למעצרה, נכונות ורצון לטיפול ושיקום. הליכי הטיפול שעברה הנאשמת 1 משמעותיים וממושכים יותר מאלו שעברה נאשמת 4. נוכח כל הטעמים המפורטים לעיל וכדי לדרבן את הנאשמת להמשיך במאמצי השיקום מצאתי לחרוג חריגה חלקית לקולא ממתחם הענישה.

סוף דבר

אני גוזרת על הנאשמות את העונשים הבאים:

א. נאשמת 1- מאסר בפועל בן 22 חודשים בניכוי ימי מעצרה לפי רישומי שב"ס

ב. נאשמות 2-3-9 חודשי עבודות שירות.

נאשמת 2- ב"מרכז יום לאזרח הוותיק" בכתובת אזר 49 כפר סבא, בטווח השעות שייקבע על ידי הממונה, החל מיום 20.1.25. על הנאשמת להתייצב במועד זה עד השעה 08:00 ביחידת ברקאי-עבודות שירות-שלוחת מרכז-סלמה 53 בניין משרד הפנים.

נאשמת 3- ב"מחוברים בלב" בכתובת שד' לכיש 7 קריית גת, בטווח השעות שייקבע על ידי הממונה, החל מיום 20.1.25. במועד זה תתייצב עד השעה 08:00 ביחידת ברקאי-עבודות שירות-שלוחת דרום-שלוחת דרום-סמוך לכלא באר שבע.

ג. נאשמות 2-3 מוזהרות כי אם לא ישתפו פעולה עם הממונה ניתן להמיר את עבודות השירות במאסר ממש.

ד. 8 חודשי מאסר על תנאי לבל תעבורנה מי מהנאשמות עבירת סם מסוג פשע, נאשמת 1 במשך שלוש שנים מיום שחרורה, נאשמות 2-3- החל מהיום.

ה. נאשמות 2-3- צו מבחן למשך 18 חודשים החל מהיום. נאשמות 2-3 מוזהרות בחובת שיתוף פעולה וכי אם לא יעשו כן, ניתן יהיה לבטל את הצו ולגזור עליהן עונש אחר תחתיו.

ו. קנס לכל אחת מהנאשמות בסך 33,000 ₪ או 45 ימי מאסר שישולם ב-15 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 10.2.25 הקנסות יופקדו לטובת קרן החילוט (סמים).

כספים שנתפסו אצל נאשמת 3-יחולטו.

הסמים יושמדו. צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ו' טבת תשפ"ה, 06 ינואר 2025, במעמד הצדדים.